

สารของสมเด็จพระสันตะปาปาจอห์น ปอล ที่ 2

ในโอกาสเฉลิมฉลองวันสันติสากล

1 มกราคม 2002 / 2545

**ไม่มีสันติภาพ หากปราศจากความยุติธรรม
และจะไม่มีความยุติธรรม หากปราศจากการให้อภัย**

1. ปีนี้ เราเฉลิมฉลองวันสันติสากล ท่ามกลางเงามืดจากเหตุการณ์อันน่าตกใจ ซึ่งเกิดขึ้นเมื่อวันที่ 11 กันยายนที่ผ่านมา ในวันนั้น มีการประกอบอาชญากรรมอันโหดร้าย ชั่วโมงสั้นๆ เพียงไม่กี่ชั่วโมง ประชาชนคนธรรมดาๆ หลากหลายสัญชาติจำนวนนับพันถูกสังหาร นับแต่นั้นเป็นต้นมา ประชาชนทั่วโลกต่างก็เริ่มรู้สึกว่าตนเองไม่ปลอดภัย และเริ่มหวาดกลัวต่ออนาคตของตน พระศาสนจักรตอบสนองต่อกระแสความรู้สึกเช่นนี้ ด้วยการยืนยันความหวังบนพื้นฐานของความเชื่อมั่นที่ว่าความชั่วร้ายลึกลับ (*mysterium iniquitatis*) ไม่มีสิทธิ์ขาดลิขิตชีวิตมนุษย์ได้ ประวัติศาสตร์แห่งความรอด ซึ่งบันทึกไว้ในพระคัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์ แสดงถึงภาพรวมประวัติศาสตร์ของโลกอย่างชัดเจน และช่วยให้เราเห็นว่า ในทุกๆ เหตุการณ์ที่เกิดกับมนุษยชาติจะมีพระญาณสอดส่องที่เปี่ยมด้วยพระเมตตาควบคุมอยู่ด้วยเสมอ พระองค์ทรงทราบดีว่าจะสัมผัสหัวใจมนุษย์ที่แข็งแกร่งที่สุดได้อย่างไร และจะสร้างผลผลิตดีๆ ให้เกิดขึ้นจากแผ่นดินที่ดูเหมือนจะแห้งแล้งอย่างที่สุดได้อย่างไรด้วย

นี่คือความหวังที่ช่วยค้ำจุนพระศาสนจักรในวาระเริ่มต้นปี 2002 และด้วยพระพรของท่านของพระเป็นเจ้า โลกที่ดูเหมือนกำลังตกอยู่ใต้อำนาจแห่งความชั่วร้ายอีกครั้ง ก็จะสามารถเปลี่ยนแปลงเป็นโลกที่แรงบันดาลใจอันสูงส่งของมนุษย์จะได้รับชัยชนะ นั่นคือ โลกที่สันติภาพแท้จริงจะดำรงคงอยู่

สันติภาพ คือการทำงานเพื่อความยุติธรรมและความรัก

2. เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเมื่อเร็วๆ นี้ รวมทั้งการสังหารอันโหดร้ายดังกล่าวข้างต้น ทำให้ข้าพเจ้าต้องหวนกลับไปนึกถึงความคิดที่มักจะถูกข่มขู่ขึ้นมาจากส่วนลึกของจิตใจข้าพเจ้า เมื่อรำลึกถึงเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ชีวิตข้าพเจ้า โดยเฉพาะชีวิตในวัยรุ่น

ความทุกข์ยากใหญ่หลวงของประชาชนและประชาชนแต่ละคน แม้กระทั่งเพื่อน และคนที่ข้าพเจ้ารู้จัก ซึ่งเผด็จการนาซีและคอมมิวนิสต์เป็นผู้ก่อขึ้น ยังคงอยู่ในความทรงจำและคำภาวนา

ของข้าพเจ้าเสมอ ข้าพเจ้ามักจะหยุดพักเพื่อไตร่ตรองคำถามอมตะที่ว่า เราจะฟื้นฟูระเบียบแบบแผนทางศีลธรรมและสังคม ในสถานการณ์ที่เต็มไปด้วยความรุนแรงโหดร้ายนี้ได้อย่างไร ข้าพเจ้าเชื่อมั่นด้วยเหตุผล และด้วยการยืนยันจากการเผยแสดงทางพระคัมภีร์ว่า ระเบียบแบบแผนที่ถูกทำลายไปแล้วนั้น ไม่อาจได้รับการฟื้นฟูอย่างสมบูรณ์ได้นอกจากเสียใจว่าการแก้ไขจะประสานความยุติธรรมเข้ากับ การให้อภัย *หลักปรากฏการณ์ของสันติภาพที่แท้จริงคือความยุติธรรมและความรักที่เกิดจากการให้อภัย*

3. แต่ในสถานการณ์ปัจจุบัน เราจะพูดถึงความยุติธรรม และการให้อภัยในฐานะที่เป็นบ่อเกิด และเงื่อนไขในการสร้างสันติภาพได้อย่างไร เราสามารถทำได้ และเราต้องทำ ไม่ว่าจะยากเย็นแสนเข็ญเพียงใดก็ตาม ความยากลำบากดังกล่าว มักจะเกิดจากความคิดว่า ความยุติธรรมและการให้อภัยเป็นสิ่งประสานเข้ากันไม่ได้ การให้อภัยเป็นสิ่งที่ตรงข้ามกับความขมขื่น และการผูกพยาบาทแก้แค้น แต่มิใช่เป็นสิ่งที่ตรงข้ามกับความยุติธรรม ที่จริง สันติภาพเพียงแท้คือ "ผลที่เกิดจากความยุติธรรม" (อิสยาห์ 32:17) สังคายนาวาติกันที่สองกล่าวไว้ว่า "สันติภาพเป็นผลที่เกิดจากระเบียบแบบแผนที่ชอบธรรมของสรรพสิ่ง ซึ่งพระเจ้าผู้สร้างได้ทรงประทานให้แก่สังคมมนุษย์ และมนุษย์ผู้โยยหาความยุติธรรมที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้นจะต้องกระทำให้สำเร็จลุล่วงไป" (พระธรรมนูญว่าด้วยพระศาสนจักรในโลกสมัยนี้, ข้อ 78) นับเป็นเวลาถึงหนึ่งพันห้าร้อยปีแล้ว ที่พระศาสนจักรคาทอลิกได้กล่าวย้ำคำสอนของท่านนักบุญออกัสตินแห่งฮิปโปในประเด็นนี้ ท่านได้เตือนเราว่า สันติภาพที่สามารถสร้างขึ้นได้และเราจะต้องสร้างขึ้นในโลกนี้ คือ สันติภาพแห่งความเป็นระเบียบเรียบร้อยอันชอบธรรม (*tranquillitas ordinis*) เป็นความสงบแห่งสมดุลง (เทียบ *De Civitate Dei*, 19,13)

ดังนั้น สันติภาพที่แท้จริงคือ ผลพวงของความยุติธรรม โดยมีคุณธรรม ศีลธรรม และหลักประกันทางกฎหมายเป็นสิ่งช่วยให้มั่นใจได้ว่าจะมีการเคารพสิทธิและความรับผิดชอบอย่างครบถ้วน และจะมีการกระจายผลประโยชน์ และภาระต่างๆ อย่างเป็นธรรม แต่เนื่องจากความยุติธรรมของมนุษย์ มักจะเปราะบางไม่สมบูรณ์ มีขีดจำกัดบวกกับความเห็นแก่ตัวของมนุษย์แต่ละคนแต่ละกลุ่ม ดังนั้น ความยุติธรรมที่สมบูรณ์จึงต้องประกอบไปด้วย *การให้อภัย* ซึ่งจะช่วยให้สมานแผลให้หายสนิท และฟื้นฟูความสัมพันธ์อันร้ายฉานของมนุษย์ให้กลมกลืนเป็นหนึ่งเดียวได้อย่างจริงจัง นี่คือสัจธรรมที่ใช้ได้เสมอกับสถานการณ์ใหญ่ๆ น้อยๆ ทั้งในระดับตัวบุคคลหรือในระดับที่กว้างกว่านั้น แม้กระทั่งในระหว่างประเทศด้วย การให้อภัยไม่มีทางที่จะขัดแย้งกับความยุติธรรมได้ บางครั้ง การให้อภัยดูเหมือนเป็นการมองข้ามความจำเป็นที่จะแก้ไขการกระทำผิดต่างๆ ให้ถูกต้อง แต่ที่จริงมิใช่เช่นนั้น ความยุติธรรมที่สมบูรณ์นำไปสู่ความสงบแห่งความสมดุลง

ซึ่งเป็นสภาพที่มากกว่าเพียงแค่สภาวะเปราะบางชั่วคราวของการสิ้นสุดความเป็นปรปักษ์เท่านั้น ความสงบแห่งความสมดุลจะช่วยทำการสมานแผลกัลลัดหนองในจิตใจมนุษย์ได้อย่างลึกซึ้ง ฉะนั้น ความยุติธรรมและการให้อภัยจึงเป็นคุณธรรมที่จำเป็นต่อการสมานแผลดังกล่าว

ในสารฉบับนี้ ข้าพเจ้าจะกล่าวถึงสันติภาพจากมิติทั้งสองด้าน วันสันติสากลในปีนี้เปิดโอกาสให้มนุษยชาติทั้งหมด โดยเฉพาะผู้นำประเทศ ได้พิจารณาไตร่ตรองถึงความต้องการความยุติธรรม และคำเรียกร้องขอการให้อภัยท่ามกลางปัญหาใหญ่หลวง ซึ่งยังคงสร้างความทุกข์ยากให้แก่โลก และปัญหาสำคัญเรื่องหนึ่งก็คือ *ปัญหาความรุนแรงในระดับใหม่ที่กระทำโดย ขบวนการก่อการร้าย*

สภาพความเป็นจริงของการก่อการร้าย

4. สันติภาพที่เกิดจากความยุติธรรม และการให้อภัยนี้เองที่ในปัจจุบันต้องตกอยู่ภายใต้การโจมตีจากการก่อการร้ายระหว่างประเทศ ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา โดยเฉพาะนับตั้งแต่สิ้นสุดสงครามเย็นเป็นต้นมา การก่อการร้ายได้พัฒนาขึ้นเป็นเครือข่ายการสมรู้ร่วมคิดทางการเมือง เศรษฐกิจ และเทคนิคที่สลับซับซ้อน ซึ่งเป็นปฏิบัติการข้ามพรมแดนประเทศ และครอบคลุมทั้งโลก กลุ่มก่อการร้ายที่มีการจัดตั้งเป็นอย่างดี มีแหล่งทุนมหาศาลและสามารถพัฒนายุทธศาสตร์ที่หลากหลาย ทำการโจมตีประชาชนคนธรรมดาซึ่งไม่มีอะไรเกี่ยวข้องกับเป้าหมายที่บรรดาผู้ก่อการร้ายมุ่งหมายแต่อย่างใด

เมื่อองค์กรผู้ก่อการร้ายใช้บรรดาสมุนของตนเป็นอาวุธโจมตีประชาชน ที่ไม่สามารถป้องกันตนเองได้และไม่เคยสงสัยหวาดระแวงใคร องค์กรผู้ก่อการร้ายได้แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนแล้วว่า พวกเขาต้องการเพียงความตายเท่านั้น การก่อการร้ายเกิดจากความเกลียดชัง และก่อให้เกิดการโดดเดี่ยว ความไม่ไว้วางใจ และการปิดตัวเอง ความรุนแรงเพิ่มทวียิ่งขึ้นในเหตุการณ์ต่อเนื่องที่น่าเศร้าสลด ซึ่งทำให้ชนรุ่นต่อๆ มายิ่งโกรธแค้นมากขึ้น แต่ละครับมรดกแห่งความเกลียดชัง ซึ่งได้เคยแบ่งแยกบรรดาผู้ที่ได้จากไปก่อนแล้ว *ขบวนการก่อการร้ายถูกสร้างขึ้นมาจากการสับสนประมาทชีวิตมนุษย์* ด้วยเหตุนี้ การก่อการร้ายจึงไม่เพียงเป็นการประกอบอาชญากรรมที่ไม่อาจรับได้เท่านั้น แต่ถือ *เป็นอาชญากรรมต่อมนุษยชาติทั้งหมดเลยทีเดียว* เพราะขบวนการนี้ หันไปยึดถือการก่อการร้ายเป็นเครื่องมือทางการเมืองและการทหารด้วย

5. ฉะนั้น จึงได้เกิดมีสิทธิที่จะป้องกันตนเองจากการก่อการร้าย เป็นสิทธิที่จะต้องใช้โดยเคารพต่อข้อจำกัดทางศีลธรรมและกฎหมายเสมอ โดยเฉพาะการเลือกเป้าหมายและวิธีการ จะต้องค้นหาผู้กระทำผิดให้ได้ ทั้งนี้เพราะความผิดทางอาชญากรรมมักเป็นเรื่องของส่วนบุคคล

จึงไม่สามารถดึงไปผูกโยงกับประเทศ กลุ่มชาติพันธุ์ หรือศาสนา ซึ่งผู้ก่อการร้ายเป็นสมาชิกได้ ความร่วมมือระหว่างประเทศในการต่อสู้กับกิจการก่อการร้าย จะต้องรวมไปถึงพันธกรณีทางการเมือง การทูต และเศรษฐกิจที่กล้าหาญ และเด็ดเดี่ยว ในการบรรเทาสถานการณ์การกดขี่ และการกีดกัน ซึ่งเอื้อต่อการก่อตัวของผู้ก่อการร้าย ที่จริง การระดมกำลังของผู้ก่อการร้ายกระทำได้ง่ายกว่าในสถานการณ์ที่สิทธิถูกข่มขู่ และมีการอดทนอดกลั้นต่อความอยุติธรรมมาเป็นระยะเวลาไม่นาน

กระนั้นก็ดี เราต้องยืนยันอย่างหนักแน่นว่าความอยุติธรรมที่ดำรงอยู่ในโลก จะต้องไม่ถูกนำไปใช้เป็นข้ออ้างสำหรับการก่อการร้าย และต้องย้ำว่า เหยื่อของการทำลายล้างอันรุนแรงซึ่งเป็นเป้าหมายของการก่อการร้ายนั้นคือ ประชาชนหญิงชายหลายล้านคนในประเทศที่กำลังพัฒนา ผู้ซึ่งต้องดำรงชีวิตอย่างแร้นแค้น และได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงจากความล้มเหลวของเศรษฐกิจ และการเมืองของโลกอยู่แล้ว เขาเหล่านั้นจึงไม่สมควรที่จะต้องทนรับสภาพล่มสลายของความสมานฉันท์ระหว่างประเทศอีก ดังนั้น การที่ผู้ก่อการร้ายอ้างว่า พวกตนกระทำการในนามของคนยากจนจึงเป็นคำอ้างที่ฟังไม่ขึ้น

อย่าฆ่าคนในนามของพระเป็นเจ้า

6. ผู้ที่สังหารผู้อื่นด้วยการก่อการร้ายเป็นผู้ที่สิ้นหวังในมนุษยชาติ ชีวิต และอนาคต ในสายตาของพวกเขา ทุกสิ่งทุกอย่างจะต้องได้รับการเกลียดชัง และจะต้องถูกทำลาย ผู้ก่อการร้ายถือว่า สัจธรรมที่พวกเขาเชื่อ หรือความทุกข์ทรมานที่พวกเขาต้องแบกรับนั้น ช่างรุนแรงเสียจนกระทั่งปฏิบัติการของพวกเขาในการทำลายแม้กระทั่งชีวิตของประชาชนคนธรรมดาทั่วไปนั้น ถือได้ว่ามีความชอบธรรม การก่อการร้ายมักจะเป็นผลของลัทธิคัลลิ่งศาสนาที่เกิดจากความเชื่อมั่นที่ว่าวิสัยทัศน์เกี่ยวกับสัจธรรมของบุคคลคนหนึ่งจะต้องนำไปยึดเหนี่ยวให้กับผู้อื่นด้วย ที่จริง แม้เมื่อมีการเข้าถึงสัจธรรม ซึ่งอาจเกิดขึ้นได้อย่างจำกัดและไม่สมบูรณ์ เราก็ไม่สามารถยึดเหนี่ยวสัจธรรมให้แก่กันและกันได้ การเคารพในธรรมชาติของมนุษย์ ซึ่งสะท้อนภาพลักษณ์ของพระเป็นเจ้า (เทียบ *ปฐมกาล 1:26-27*) หมายความว่าเราอาจนำเสนอสัจธรรมให้แก่ผู้อื่นได้ แต่พวกเขาเองจะเป็นผู้รับผิดชอบว่าจะยอมรับสัจธรรมนั้นหรือไม่ การพยายามยึดเหนี่ยวสิ่งที่เราถือว่าเป็นสัจธรรมให้แก่ผู้อื่นด้วยวิธีการรุนแรงถือได้ว่าเป็นการละเมิดศักดิ์ศรีของมนุษย์เอง และในท้ายที่สุดก็เท่ากับเป็นการล่วงละเมิดต่อพระเป็นเจ้าด้วย เพราะมนุษย์เป็นภาพลักษณ์ของพระองค์ ด้วยเหตุนี้สิ่งที่เราเรียกว่าลัทธิคัลลิ่งศาสนาก็คือทัศนคติที่ขัดแย้งอย่างรุนแรงกับความเชื่อในพระเป็นเจ้า *การก่อการ*

ร้ายไม่เพียงเอาโรคเอาเปรียบมนุษย์เท่านั้น แต่ยังเอาโรคเอาเปรียบพระเป็นเจ้าด้วย การก่อการร้ายจบลงด้วยการทำให้พระเจ้าเป็นเพียงแค่วารูปที่พวกเขาใช้เพื่อวัตถุประสงค์ของตนเองเท่านั้น

7. เพราะเหตุนี้จึงไม่มีผู้นำทางศาสนาคนใดที่อาจเห็นดีเห็นงามกับการก่อการร้ายได้ และไม่อาจเทศน์สอนได้ด้วย การประกาศว่าตนเป็นผู้ก่อการร้ายในนามของพระเจ้า และกระทำความรุนแรงต่อผู้อื่นในนามของพระองค์ เป็นการบิดเบือนศาสนาอย่างผิดเพี้ยนสิ้นเชิง ความรุนแรงของผู้ก่อการร้ายขัดแย้งกับความเชื่อในพระเจ้า พระผู้สร้างมนุษย์ ผู้ทรงดูแลและทรงรักมนุษย์ นอกจากนี้การก่อการร้ายยังขัดแย้งกับความเชื่อในพระคริสต์ ผู้ทรงเป็นพระเจ้า ซึ่งทรงสอนสานุศิษย์ของพระองค์ให้สวดภาวนาว่า "โปรดทรงยกหน้ของเรา เหมือนที่เรายกหน้ให้แก่ลูกหน้ของเรา" (มธ 6:12)

คริสตชนคือคนที่ปฏิบัติตามคำสอนและแบบอย่างของพระเยซูเจ้า โดยเชื่อว่า การแสดงเมตตาธรรมคือการปฏิบัติตามสัจธรรมในชีวิตของเรา เราสามารถที่จะแสดงความเมตตาและจะต้องมีเมตตาเพราะพระเจ้าผู้ทรงเป็นองค์ความรักได้ทรงมีพระเมตตาต่อเรา (เทียบ 1 ยน 4:7-12) พระเจ้าผู้ทรงเข้ามาสู่ประวัติศาสตร์เพื่อทรงไถ่กู้เรา และด้วยเหตุการณ์อันน่าระทึกใจในวันศุกร์ศักดิ์สิทธิ์ พระองค์ทรงเตรียมชัยชนะแห่งวันปัสกา พระองค์คือพระเจ้าแห่งเมตตาธรรม และการให้อภัย (เทียบ สดด 103:3-4,10-13) ด้วยเหตุนี้ พระเยซูเจ้าจึงทรงตรัสแก่ผู้ที่ทำทนายพระองค์เมื่อพระองค์ทรงรับประทานอาหารร่วมกับคนบาปว่า "จงไปและเรียนพระคัมภีร์ตอนนี้ให้เข้าใจว่ามีหมายความว่าอะไร 'เราประสงค์ความเมตตา ไม่ประสงค์เครื่องบูชา' ด้วยว่าเราได้มาเพื่อจะเรียกหาคนชอบธรรม แต่มาเพื่อเรียกหาคนบาป" (มธ 9:13) ศิษย์ของพระคริสต์ที่ได้รับพิธีล้างด้วยความตายและการกลับคืนพระชนมชีพของพระองค์ในภารกิจการไถ่กู้ นั้น จะต้องเป็นมนุษย์หญิงชายที่มีเมตตาและให้อภัยเสมอ

ความจำเป็นที่จะต้องให้อภัย

8. แต่การให้อภัยจริงๆ หมายความว่าอะไรกันแน่ และทำไมเราจึงควรให้อภัย การไตร่ตรองในเรื่องการให้อภัยไม่อาจหลีกเลี่ยงคำถามเหล่านี้ไปได้ เมื่อหันไปพิจารณาถึงสิ่งที่ข้าพเจ้าเขียนไว้ในสารวันสันติสากล ปี 1997 ("จงให้อภัย และน้อมรับสันติ") ข้าพเจ้าขอยืนยันอีกครั้งหนึ่งว่าการให้อภัยดำรงอยู่ในจิตใจมนุษย์ก่อนที่จะเปลี่ยนมาสู่สภาพความเป็นจริงทางสังคม ต่อเมื่อจริยธรรมและวัฒนธรรมแห่งการให้อภัยดำรงอยู่เท่านั้น เราจึงจะสามารถหวังให้มี "การเมือง" แห่งการให้อภัยที่แสดงออกในทัศนคติของสังคมและกฎหมายได้ เพื่อว่าโดยอาศัยทัศนคติและกฎหมายเหล่านี้ เราจะสามารถทำให้ความยุติธรรมมีความเป็นมนุษย์มากยิ่งขึ้น

การให้อภัยเป็นเรื่องส่วนตัวอย่างแท้จริง เป็นเรื่องของจิตใจที่มุ่งมั่นต่อต้านสัญชาตญาณตามธรรมชาติที่จะตอบแทนความชั่วร้ายด้วยความชั่วร้าย บรรทัดฐานของการตัดสินใจดังกล่าวคือความรักต่อพระเป็นเจ้าผู้ทรงเรียกเราเข้าไปหาพระองค์แม้ว่าเราจะเป็นคนบาปก็ตาม แบบอย่างของการให้อภัยที่ดีที่สุด คือการให้อภัยของพระเยซูเจ้า ในขณะที่พระองค์ถูกตรึงกางเขน พระองค์ทรงภาวนาว่า “พระบิดาเจ้า โปรดทรงให้อภัยแก่พวกเขา เพราะพวกเขาไม่รู้ว่ากำลังทำอะไรอยู่” (ลก 23:34)

ดังนั้น การให้อภัยจึงมีป่อเกิดและมีหลักเกณฑ์มาจากพระเจ้า แต่ก็มีได้หมายความว่า ความสำคัญของการให้อภัยไม่อาจเข้าใจได้ด้วยเหตุผลของมนุษย์ เพราะโดยความจริงพื้นฐานของคนทุกคนที่มีประสบการณ์เมื่อตนเองทำผิด พวกเขาพบว่าตนเองมีความอ่อนแอแบบมนุษย์ และพวกเขาต้องการให้ผู้อื่นปฏิบัติต่อพวกเขาอย่างอ่อนโยน เมื่อเป็นเช่นนี้ ทำไมเราจึงไม่ปฏิบัติต่อผู้อื่นแบบเดียวกับที่เราต้องการให้ผู้อื่นปฏิบัติต่อเราด้วย มนุษย์ทุกคนทะนุถนอมความหวังที่จะสามารถเริ่มต้นใหม่อีกครั้ง และไม่ต้องการกักขังตัวเองอยู่กับความผิดพลาดและมลทินของตนตลอดไป พวกเขาต้องการทอดสายตามองไปในอนาคตข้างหน้าและค้นหาโอกาสใหม่ๆ ที่จะสร้างความเชื่อถือและการอุทิศตน

9. ด้วยเหตุนี้ การให้อภัย ซึ่งเป็นกิจการของมนุษย์อย่างสมบูรณ์นั้น จึงเป็นการริเริ่มส่วนตัวอย่างแท้จริง แต่มนุษย์เป็นสัตว์สังคม ดำรงชีวิตอยู่ภายใต้รูปแบบความสัมพันธ์ซึ่งพวกเขาแสดงตัวตนทั้งในแง่ดีและร้าย ด้วยเหตุนี้ สังคมจึงต้องการการให้อภัยเป็นอย่างยิ่ง ครอบคลุมกลุ่ม สังคม รัฐ และประชาคมระหว่างประเทศเองก็ต้องการการให้อภัยเพื่อฟื้นฟูความสัมพันธ์ที่ถูกบั่นทอนลงไป และก้าวข้ามจากสถานการณ์แห่งการร่วมประณามซึ่งมิได้ก่อให้เกิดผลดีแต่อย่างใด อีกทั้งสามารถเอาชนะความโน้มเอียงที่จะเลือกปฏิบัติต่อผู้อื่นโดยมิได้ให้โอกาสเขายืนยันสิทธิของตนด้วย ความสามารถที่จะให้อภัยนี้ ตั้งอยู่บนพื้นฐานแนวคิดเกี่ยวกับสังคมในอนาคตที่มีความยุติธรรมและความสมานฉันท์

ในทางตรงกันข้าม การไม่สามารถให้อภัย โดยเฉพาะเมื่อมันทำให้ความขัดแย้งยืดเยื้อออกไปนั้น สร้างความเสียหายให้เกิดขึ้นได้เป็นอย่างมาก โดยเฉพาะในแง่การพัฒนามนุษย์ มีการใช้ทรัพยากรเพื่อสร้างอาวุธแทนที่จะใช้เพื่อการพัฒนา สันติภาพ และความยุติธรรม จะเกิดความทุกข์ยากอะไรขึ้นต่อมนุษยชาติหากเราไม่สามารถคืนดีกัน มีความเจริญก้าวหน้าอะไรบางอย่างที่จะชะลอลงหากเราไม่ให้อภัยกัน สันติภาพเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการพัฒนา แต่สันติภาพที่แท้จริงจะเกิดขึ้นได้ก็ด้วยการให้อภัยเท่านั้น

การให้อภัยเป็นหนทางสายหลัก

10. การให้อภัยมิใช่ข้อเสนอที่จะเข้าใจได้ทันที หรือยอมรับได้ง่ายๆ เพราะเป็นเนื้อหาสาระที่ขัดแย้งกันเอง ที่จริง การให้อภัยมักจะต้องยอมสูญเสียบางอย่างที่เห็นได้ชัดในระยะสั้น เพื่อจะได้รับประโยชน์ในระยะยาวอย่างแท้จริง ความรุนแรงคือสิ่งที่ตรงข้ามกันโดยสิ้นเชิง หากเราใช้ความรุนแรงเพื่อประโยชน์ที่เห็นได้ชัดในระยะสั้น มันก็จะก่อให้เกิดความสูญเสียอย่างแท้จริงและถาวรในระยะยาว การให้อภัยดูเหมือนว่าจะจะเป็นความอ่อนแอ แต่กลับต้องใช้ความเข้มแข็งทางจิตใจอย่างใหญ่หลวง รวมทั้งความกล้าหาญทางศีลธรรมด้วย ทั้งในแง่การให้และการรับ ดูเหมือนว่าการให้อภัยจะทำให้เราสูญเสีย แต่แท้ที่จริงแล้ว การให้อภัยจะทำให้เราบรรลุความเป็นมนุษยชาติที่สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น และจะยิ่งเปล่งแสงส่องสว่างมากยิ่งขึ้นพร้อมกับพระสิริรุ่งโรจน์ของพระเจ้าผู้สร้าง

ภารกิจของข้าพเจ้าในการรับใช้พระวรสารทำให้ข้าพเจ้ามีพันธกิจ และในเวลาเดียวกันก็ทำให้ข้าพเจ้ามีความเข้มแข็งในการยืนกรานถึงความจำเป็นที่จะต้องมีการให้อภัย วันนี้ข้าพเจ้าก็ทำสิ่งนี้อีกครั้งหนึ่งด้วยความหวังว่าจะก่อให้เกิดการคิดอ่านในประเด็นนี้อย่างจริงจังและเปี่ยมด้วยวุฒิภาวะ พร้อมด้วยวิสัยทัศน์แห่ง การทวนคืนมาของจิตวิญญาณแบบมนุษย์ในหัวใจของแต่ละคน และในความสัมพันธ์ระหว่างประชาชาติต่างๆ ในโลก แม้ว่าจะยังดูห่างไกลอยู่มากก็ตาม

11. ในขณะที่เราไตร่ตรองเกี่ยวกับการให้อภัย ความคิดของเราจะหันไปจดจ่ออยู่กับสถานการณ์ความขัดแย้งโดยอัตโนมัติ ซึ่งยิ่งจะก่อให้เกิดความเกลียดชังที่จะนำไปสู่การแบ่งแยกอย่างลึกซึ้ง และจะก่อให้เกิดภัยพิบัติต่อมนุษย์แต่ละคนและส่วนรวมที่ดูเหมือนจะหยุดยั้งไม่ได้ ข้าพเจ้าต้องการกล่าวถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นบนแผ่นดินศักดิ์สิทธิ์เป็นกรณีพิเศษ ซึ่งเป็นสถานที่ที่ได้รับพระพรเพราะเป็นสถานที่ที่พระเจ้าได้เสด็จลงมาพบกับมนุษย์ เป็นสถานที่ที่พระเจ้าเจ้าชายแห่งสันติภาพ ได้ทรงดำเนินชีวิต สิ้นพระชนม์ และกลับคืนพระชนม์ชีพจากความตาย

สถานการณ์ความยุ่งยากระหว่างประเทศในปัจจุบันเรียกร้องให้มีการแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งระหว่างอาหรับและอิสราเอลอย่างจริงจัง ซึ่งปัญหาดังกล่าวดำเนินมานานกว่า 50 ปีแล้ว ซึ่งมีทั้งช่วงที่ความขัดแย้งรุนแรงขึ้นและลดน้อยถอยลงสลับกันเป็นระยะๆ การหันไปหากิจกรรมก่อการร้ายและสงครามอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะยิ่งทำให้สถานการณ์เลวร้ายลง และทำให้ความหวังของทุกฝ่ายลดน้อยถอยลงด้วยนั้น ในที่สุดจะต้องเปิดช่องให้แก่การแก้ไขปัญหาคด้วยการเจรจา สิทธิและความต้องการของแต่ละฝ่ายจะต้องได้รับการพิจารณาอย่างเหมาะสมและมีคุณภาพอย่างเท่าเทียมกัน หากเราต้องการและเมื่อมีความตั้งใจที่จะให้ความยุติธรรมและการคืนดีกันดำรงอยู่

ข้าพเจ้าขอเร่งรัดประชาชาติที่รักที่อยู่ในแผ่นดินศักดิ์สิทธิ์อีกครั้งหนึ่ง ให้หันมาทำงานเพื่อยุคสมัยใหม่แห่งการเคารพซึ่งกันและกัน และตกลงกันอย่างสร้างสรรค์

ความเข้าใจกันและการร่วมมือกันระหว่างศาสนา

12. ในความพยายามทั้งปวงนี้ ผู้นำทางศาสนามีความรับผิดชอบอย่างใหญ่หลวง ศาสนาคริสต์นิกายต่างๆ และศาสนาใหญ่ๆ ของโลก จำเป็นจะต้องทำงานร่วมกันเพื่อขจัดสาเหตุทางสังคมและวัฒนธรรมของการก่อการร้าย เราสามารถดำเนินการเรื่องนี้ได้โดยการสอนถึงความยิ่งใหญ่และศักดิ์ศรีของมนุษย์ และโดยการเผยแพร่ความสำนึกถึงเอกภาพของครอบครัวมนุษยชาติที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น นี่คือการประเดิมเฉพาะสำหรับการเสวนาและการร่วมมือระหว่างศาสนาคริสต์ด้วยกันและระหว่างศาสนาต่างๆ นี่คือการรับใช้เร่งด่วนที่ศาสนาสามารถมีส่วนร่วมในการสร้างคุณูปการให้แก่สันติภาพโลกได้ ข้าพเจ้าเชื่อมั่นว่า ผู้นำศาสนายิว คริสต์ และอิสลาม จะต้องทำการประณามการก่อการร้ายอย่างเปิดเผยในที่นี้ และปฏิเสธที่จะให้ความชอบธรรมทางศาสนาหรือศีลธรรมใดๆ แก่ผู้ก่อการร้าย

13. ในการเป็นประจักษ์พยานร่วมกันต่อสัจธรรมที่ว่า การสังหารประชาชนคนธรรมดาทั่วไปโดยเจตนาเป็นความชั่วร้ายอย่างใหญ่หลวงเสมอในทุกหนแห่งโดยไม่มีข้อยกเว้นนั้น ผู้นำศาสนาใหญ่ๆ ของโลกจะช่วยสร้างประชาชาติที่ชอบด้วยศีลธรรมที่จำเป็นต่อการสร้างสรรค์ประชาสังคมระหว่างประเทศที่สามารถบรรลุถึงความสงบแห่งความสมดุลบนพื้นฐานของความยุติธรรมและเสรีภาพได้

ในการอุทิศตนดังกล่าว ศาสนาต่างๆ ไม่อาจดำเนินการทางอื่นใดได้นอกจากหนทางแห่งการให้อภัย ซึ่งเปิดหนทางไปสู่ความเข้าใจร่วมกัน การเคารพ และความเชื่อใจซึ่งกันและกัน แนนอนความช่วยเหลือที่ศาสนาสามารถกระทำได้เพื่อสร้างสันติภาพและต่อต้านการก่อการร้ายอยู่ที่การสอนให้รู้จักการให้อภัย เพราะผู้ที่ให้อภัยและต้องการการให้อภัยรู้ว่ามีสัจธรรมที่สูงส่งกว่า และด้วยการยอมรับสัจธรรมนั้นๆ พวกเขาจะสามารถก้าวพ้นจากตัวเองไปได้

การภาวนาเพื่อสันติภาพ

14. ด้วยเหตุผลนี้เอง การภาวนาเพื่อสันติภาพจึงมิใช่สิ่งที่เกิดขึ้นภายหลังจากการทำงานเพื่อสร้างสันติภาพ แต่เป็นแก่นแท้ของการสร้างสันติภาพแห่งความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความยุติธรรม และเสรีภาพ การภาวนาเพื่อสันติภาพคือการเปิดหัวใจมนุษย์ให้แก่พยานภาพของพระเจ้าที่เจ้านั้นฟูฟ่องทุกสิ่งทุกอย่าง ด้วยพระหรรษทานที่เปี่ยมพลังแห่งการให้ชีวิต พระเจ้าทรงสามารถ

เปิดหนทางสันติภาพให้แก่ที่ๆ ยังมีอุปสรรคและการปิดตัวเองอยู่ พระองค์ทรงเสริมสร้างและขยายสมานฉันท์ของครอบครัวมนุษยชาติ แม้ว่าประวัติศาสตร์ทุกข์ทรมานของเราจะเต็มไปด้วยการแบ่งแยกและความขัดแย้งก็ตาม การภาวนาเพื่อสันติภาพคือการภาวนาเพื่อความยุติธรรมเพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยของความสัมพันธ์อันชอบธรรมทั้งภายใน และระหว่างประเทศและประชาชาติด้วย เป็นการภาวนาเพื่อเสรีภาพ โดยเฉพาะเพื่อเสรีภาพในการนับถือศาสนา ซึ่งถือเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์ และสิทธิพลเมืองของมนุษย์แต่ละคน การภาวนาเพื่อสันติภาพเป็นการร้องขอการให้อภัยจากพระเจ้า และเพื่อวิงวอนขอความกล้าหาญที่จะให้อภัยผู้ที่กระทำผิดต่อเรา

ด้วยเหตุผลต่าง ๆ เหล่านี้ ข้าพเจ้าได้เชื่อเชิญผู้แทนศาสนาต่างๆ ของโลกให้มาเยือนอัลซีซีซี เมืองของนักบุญฝรั่งเศส ในวันที่ 24 มกราคม 2002 เพื่อภาวนาเพื่อสันติภาพ ในการภาวนานี้ เราจะแสดงให้เห็นว่า ความเชื่อทางศาสนาที่แท้จริงคือสายธารแห่งการเคารพซึ่งกันและกัน และความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันระหว่างประชาชาติ ซึ่งเป็นสายธารที่ไม่มีวันเหือดแห้ง ที่จริง ความเชื่อทางศาสนาเป็นพลังหลักในการต้านทานความรุนแรงและความขัดแย้ง ในช่วงเวลาแห่งความเศร้าโศกอย่างใหญ่หลวงนี้ ครอบครัวแห่งมนุษยชาติจำเป็นจะต้องได้รับการย้ำเตือนถึงเหตุผลของเราที่ต้องการความหวังอย่างไม่รู้จักหยุดหย่อน ความหวังนี้เองที่เราต้องการประกาศที่อัลซีซีซีวอนขอพระเจ้าผู้ทรงสรรพานุภาพด้วยประโยคที่งดงามที่ท่านนักบุญฝรั่งเศสกล่าวเอาไว้เองว่า *ขอได้ทรงโปรดบันดาลให้เราแต่ละคนเป็นหนทางแห่งสันติภาพของพระองค์เถิด*

15. *จะไม่มีสันติภาพหากปราศจากความยุติธรรม และจะไม่มีความยุติธรรมหากปราศจากการให้อภัย* นี่คือนัยของสารที่ข้าพเจ้าต้องการกล่าวกับผู้ที่มีความเชื่อในศาสนา รวมทั้งผู้ที่ไม่เชื่อในศาสนาด้วย ทั้งหญิงและชายผู้มีน้ำใจดีทุกคนซึ่งมีความหวังใยในความดีและอนาคตของครอบครัวมนุษยชาติ ไม่มีสันติภาพหากไม่มีความยุติธรรม และจะไม่มีความยุติธรรมหากไม่มีการให้อภัย นี่คือนัยที่ข้าพเจ้าปรารถนาจะกล่าวกับผู้ที่ได้รับผิดชอบต่ออนาคตของครอบครัวแห่งมนุษยชาติ วิงวอนให้พวกเขายึดถือความดีที่แท้จริงของมนุษย์เป็นหลักในการตัดสินใจในเรื่องที่สำคัญและมีความยุ่งยาก ด้วยความคิดที่จะสร้างความดีของส่วนรวมเป็นหลักเสมอ

ไม่มีสันติภาพหากไม่มีความยุติธรรม และจะไม่มีความยุติธรรมหากไม่มีการให้อภัย ข้าพเจ้าจะไม่มีวันเหน็ดเหนื่อยที่จะกล่าวคำเตือนนี้ซ้ำอีกให้แก่ผู้ที่ยังคงมีความรู้สึกเกลียดชัง ความต้องการที่จะแก้แค้น หรือความต้องการที่จะทำลายด้วยเหตุใดเหตุหนึ่งก็ตาม

ในวันสันติสากลนี้ ขอให้คำภาวนาอย่างเร้าร้อนออกจากหัวใจของผู้ที่มีความเชื่อในศาสนาทุกคนเพื่ออุทิศแก่ผู้ที่ตกเป็นเหยื่อของการก่อการร้าย เพื่อครอบครัวของพวกเขาที่ได้รับ

ผลกระทบอย่างน่าเศร้าสลด เพื่อประชาชนชาติทุกคนที่ยังคงได้รับผลกระทบและเจ็บปวดจากการก่อการร้ายและสงคราม ขอให้คำภาวนาของเราฉายแสงไปถึงผู้ที่กระทำผิดต่อพระเจ้าและมนุษย์อย่างร้ายแรงด้วยการกระทำที่ปราศจากความสงสารเหล่านั้น เพื่อให้พวกเขาหันมามองเข้าไปในหัวใจของตนเอง ให้เห็นถึงความชั่วร้ายในสิ่งที่พวกเขากระทำ ละทิ้งความประสงค์ที่รุนแรง และแสวงหาการให้อภัย ในช่วงเวลาแห่งความยุ่งยากนี้ ขอให้ครอบครัวมนุษยชาติทั้งหมดได้พบกับสันติภาพที่แท้จริงและจีรังยั่งยืน ซึ่งเกิดจากการประสานความยุติธรรมและเมตตาธรรมเข้าด้วยกัน

จากวาติกัน 8 ธันวาคม 2001

พระสันตะปาปาจอห์น ปอล ที่ 2

